

Sygn. akt II CSK 219/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa K. S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w G.
o zadośćuczynienie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 listopada 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 sierpnia 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów postępowania kasacyjnego

2) przyznaje r.pr. R.R. od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w (...)) kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług należną od tego rodzaju czynności, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Powód K. S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 sierpnia 2015 r. oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 15 grudnia 2014 r. Wyrokiem tym Sąd Okręgowy oddalił jego powództwo przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu w G. o zasądzenie 70 000 zł na jego rzecz tytułem zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną niewłaściwymi warunkami odbywania kary pozbawienia wolności i 35 000 zł świadczenia na rzecz fundacji charytatywnej. Sądy obu instancji ustaliły, że powód odbywa karę pozbawienia wolności. W pozwanym zakładzie przebywa od dnia 20 listopada 2012 r., a pozew złożył niespełna miesiąc później. Postępowanie dowodowe nie potwierdziło aby pracownicy pozwanego kierowali groźby pod adresem powoda, uniemożliwiali mu spacer, nie zapewniali dostatecznej ilości ciepłej wody. Nie potwierdziły się też twierdzenia, że dym z palarni vis a vis celi powoda był uciążliwy i nie było możliwości zminimalizowania dostawiania się go do celi tak, by nie był szkodliwy. Powodowi dostarczano przesyłane do niego paczki, mógł korzystać z telefonu, jakkolwiek obowiązywały zapisy, bo był jeden telefon na oddziale. Powód chodził dzwonić bez zapisu, gdy telefon był wolny, co powodowało pretensje oddziałowego. Powód nie korzystał z boiska, bo było otwierane tylko kiedy osadzeni szli grać w piłkę. Powód mógł kontaktować się i widywać z rodziną. W ubikacji było tylko 6 zamykanych kabin z muszlami na 100 osób, ale dodatkowo były pisuary. Powód jest alergikiem. Kilka lat wcześniej był konsultowany w poradni chorób płuc z powodu stałego kaszlu ze zmiennym nasileniem i uczuciem duszności. Rozpoznano u niego astmę oskrzelową. Zalecono mu leki wziewne, zakazano palenia. Mimo to powód nadal intensywnie palił. Nie przyjmował też z własnej woli zaleconych lekarstw. W tych okolicznościach Sądy nie stwierdziły aby doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda. Sąd nie przesłuchiwał jednego ze świadków zgłoszonych przez powoda, ponieważ świadek nie stawiał się na 3-krotnie na wezwanie, mimo nałożonej grzywny.

W skardze kasacyjnej skierowanej przeciwko orzeczeniom zawartym w punktach I i II wyroku Sądu Apelacyjnego, opartej na obydwu podstawach z art.

398³ § 1 k.p.c. powód zarzucił naruszenie prawa materialnego przez odmowę zastosowania art. 417 k.c. i art. 418 k.c. w zw. z art. 23 i art. 24 k.c. i nieprzyznanie zadośćuczynienia oraz naruszenie przepisów postępowania - art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 217 § 3 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. We wnioskach domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania, ewentualnie jego uchylenia w zaskarżonym zakresie i orzeczenie co do istoty sprawy, zgodnie z żądaniami powoda. Wniósł też o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, a na wypadek negatywnego dla niego rozstrzygnięcia - o nieobciążanie go kosztami postępowania na podstawie art. 102 k.p.c. oraz przyznanie pełnomocnikowi powoda kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda pozwany wniósł o nieprzyjęcie tej skargi do rozpoznania, ewentualnie jej oddalenie. Żądał też zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to jest oczywistą zasadnością tej skargi, wskazując, że w ustalonych przez Sąd Apelacyjny okolicznościach faktycznych Sąd ten całkowicie bezpodstawnie odmówił uznania, że dobra osobiste powoda zostały naruszone przez pozwanego. Zdaniem powoda naruszenie

wynikało z zasad doświadczenia życiowego, skoro powód był osadzony w sali naprzeciwko palarni, a pracownicy pozwanego nie reagowali na skargi w sprawie dymu i prześladowali powoda, co negatywnie wpływało na jego samopoczucie i zdrowie.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na tę przesłankę, powinien wykazać kwalifikowany charakter naruszenia przepisów prawa, prowadzący do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Wbrew twierdzeniom powoda z ustaleń faktycznych poczynionych przez Sądy obu instancji nie wynikało, aby w pozwanym zakładzie karnym dobra osobiste powoda były naruszane, w tym powód był prześladowany, czy też źle traktowany przez pracowników Zakładu Karnego w G. Sam fakt przebywania w celi, która znajduje się naprzeciwko palarni i do której mogą się przedostawać pewne ilości dymu nie stanowi o oczywistym naruszeniu dóbr osobistych i to w stopniu uzasadniającym przyznanie zadośćuczynienia i zasądzenie świadczenia na cel społeczny, skoro te ilości nie miały wpływu na stan zdrowia powoda i nie były zbyt uciążliwe - co wynika z ustaleń poczynionych w sprawie.

Przywołana przez skarżącego podstawa przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi więc; okoliczności sprawy nie wskazują też, aby wystąpiły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 102 oraz art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., a o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu przez radcę prawnego - na podstawie § 2 pkt 1, § 4, § 14 ust. 1 pkt 26 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1805).

jw